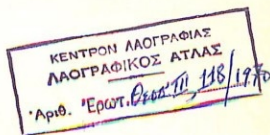

118-
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΟΥΡΑΚΗΣ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δελ. 1969 / Νοέμβ. 1970

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομμάτις)... *Κρυόβρυξ.*
(παλαιότερον ὄνομα: *Φουλιάννα*), Ἐπαρχίας *Ἐλασσόνης*
Νομοῦ ... *Λαρίσης*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Ἡρόδοτος*
Πατριάρχης... ἐπάγγελμα ... *διδάσκαλος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Κρυόβρυξ. Ἐλασσόνης*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *τρία (3)*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Δημήτριος Δούκας τοῦ*
Ἰωάννου.....
ἡλικία... *72 ἔων* γραμματικαὶ γνώσεις... *ἀπείρους*.....
Δημοτικῶν. ἔκτελει τόπος καταγωγῆς *Κρυόβρυξ.*
Ἐλασσόνης. ὁ δὲ πατὴρ εἶναι χωρὶς καὶ τῆς
πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς τοῦ Δημήτρου.....

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *διὰ σποράν. ἡράκεις. καὶ ἡ καβόχα.*
διὰ βοσκήν. ποιμνίων. τούρκα. καὶ ἡ τρία ἔχοντα
Ὑπῆρχον αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *ἔνῃ. γράβοντο. ἡ ἡράκεις καὶ ἡ καβόχα.*
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *ἡνῶν*
ἐκ τῶν τούρκων. Ραβίτ. Παβῶ.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *οὐκ. ματρίζαν. ἡνῶν. ἡνῶν. ἡνῶν.*
.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἦ ἀσχολοῦνται εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ἦ ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Εἰργάζοντο οἱ πύρροι καὶ οἱ κατώτεροι τοῦ χωρίου. μὲ ἄλλοι τὴν οἰκογένειάν των. Ἐλάμβανον αὐτοὶ τὰ $\frac{2}{3}$ τῶν εἰσοδημάτων καὶ τὰ $\frac{1}{3}$ οἱ Παῖδες.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *καλλήγοι* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ... *ἔχον κοινωνικὴν καὶ δημοσιετικὴν ἐλευθερίαν...*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *Εἰς εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραυγῆτόν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ἦ ἐν ἔχρησιν ἐμποιοῦντο. ἐργάται. Οἱ κολλῆγοι ἀργηροῦ λαμβάνοντο μετὰ τὴν τιμὴν.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ο.Χ.Ι.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπὶ ἔργα εἰσαν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; *Εἰς τὰ καμποχώρια. τὰς ἐλευθερίας Θεσσαλίας. Ἡ ἐννομαρὶακὴ φραγμὴ ἀποεῖχε τοὺς νέους.*

β) Ἐπὶ ἔργα εἰσαν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ἐπὶ ἔργα εἰσαν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται καὶ ὡς κτίσται.*

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

Ευχαίνατο με τω σέμνῳ νόθῳ βασιλῇ καὶ
αὐτοκρατορὶ καὶ δ' ἐρμύνατο δ'.....

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας ; τὸ ἔτος 1959

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιούνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; *Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1921 καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1953....*

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.).
Είς ποία κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;

[illegible]

Παραθέσσετε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) εκάστου τύπου σιδηρού άρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3. 6. 9.

2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει ;) από το έτος 1959.

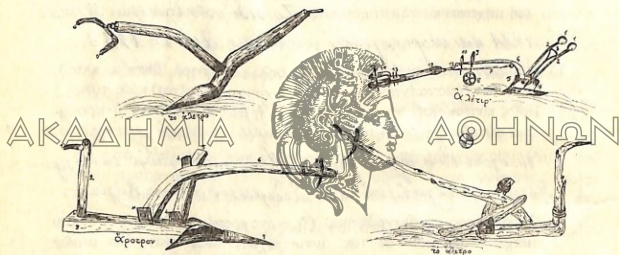
3) Μηχανή θερίσμου από το έτος 1963.....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). ἀπὸ τοῦ 1963.

5) Μηχανή ἀλωνισμού ἀπὸ τοῦ 1953.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκεύαζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον κατεσκευάσαν... διαφορὰν γεωργαί... ἐμ. τῶν... κατ' οἰκν. γ. τοῦ χωρίου

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

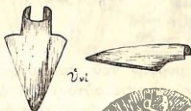
1. ... ἰούρα...	6. ... αὐλάρι...	11. ... ἰούρα...
2. ... ἰ.μ.π.ά.ρ.ι...	7. ... μπουντζιέρα...	12. ... ἰούρα...
3. ... κουν. τούρι...	8. ... περ. ὀλόσ...	13. ...
4. ... αὐτῆνα...	9. ... ἰνί...	14. ...
5. ... ἐλάρα...	10. ... ἰνί...	15. ...

(¹) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

*Ἐν ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο τὰ ἀνὰ διὰ
ὅσα τὰ εἶδη τῶν χωραφιδῶν.....*

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *μαχαιροειδὲς.*

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; *ἐκ ξύλου.*

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

σκεπάρνι, ἀρίδα, ξυλοφάι, ἀρνάρι, πριόνι.

Σελίς 4

Σχῆμα 2.

Τὸ χρεώμασι νόμον
 γέμερον γέμερον
 ἄροτρον

Σελίς 4.

Σχήμα 1.

Τό χρυσόσουλόν
μέχρι το 1930 γίνον
από τον.

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *μέχρι 1955. θῶες, πῦμαρον, ἱπποὶ, ἡμίονοι.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανον δύο
ζῶα ἢ ἓν, Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ χρησιμοποιοῦνται δύο (9)

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἦ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
 φραμα.ο.ζ.το. μάτ.ο. διὰ τοῦς.....

Σχεδιάσατε την μορφήν του παλαιότερου και του σημερινού ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτοῦ) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιεζύλια κλπ.). *ἀντικείμενον: φέρον, ν. 54/62, 2001, 1ης μορ.*

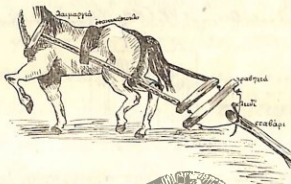
Ο. ΚΑΥ. ΕΠ. ΟΣ. ΑΝ. ΠΑ. Ο. Π. Τ. Α. 22. 10. 1991.

- 10) Σχεδιάσατε ιδιαίτέρως την μορφή των ζευλών του ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. . . *Ε.β.χ.ε.δ.δ.β.ε.μ.α.ν. . . ερ. . . ε.α' . . . β.π.μ.α. 1*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρῖκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἀροτρον διὰ τὸ ὄργανον ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). . . *Α. Γ. Κ. Χ. Ε. Ν. . . Α. Μ. Ρ. Ι.*

- 12) 'Από πότε γίνεται τὸ ὄργανωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *ὡς ἐπεί... γίνεται*
 Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄρτρον ; *τοσοῦτον*
ἐκ... ψυχῆς διὰ τὴν ἰσχυρίαν τῶν ψυχῶν καὶ
δένοντα οἱ ζωῶν 6 καὶ τὸν τοῦ ζαινοῦ.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρεי τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ τὰ προσεθεῖ-
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον... *ἀλλο... ἀντιπυλὴ... ἡ δὲ ἡ
ἡ... ἀντιπυλὴ... τῆς ποικίλης ἐκφρ... ἐκφρ... ἡ...*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ) ἢ ἄλλος; 2) γυναῖκα; 3) υπἡρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνηθία εἰς τὸν τοῖπον σας *ἦν ἀνεκτικὴν, χαλκὸν, αὐτὸν, ραπ. ἔργωνκε. ἄνδρας, ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ.....*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιών (ή του βοδιού, του αλόγου) εις το ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

[illegible]

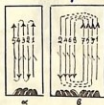
3) Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζώα (η τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Ο γεωργὸς κατευθύνει τὰ ζευγμένα ζώα μὲ σχοινί. τὰ ζῶα δεσμεύονται ἐνὰ μακρύτερα....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....
.....
ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

ἐγίνετο... καὶ γίνεται... τὸ περιφερειακὸν ὄργωμα.
+

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῇσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); *ἢ σπορὰ γίνεται καὶ γίνεται εἰς...*
σπορὰς...

.....
.....
Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακίαν; *Ἐχωρί...*

Ἦτο με αὐλακίαν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; *Δεν ἐφύδαται... τοιαύτην ἐν κ.λ.π. δ. κ.λ.π.*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῇσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὕνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. *Μετὰ τὸ ἐν γὰρ οὐ τρε...*

ἐγίνετο καθεύτως, ἐν γὰρ μετὰ τὰ ἐν γὰρ οὐ τρε...
τροχ. πλαγίως...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. Εἰς ὅλα τὰ ὀργώματα γίνεται χρῆσις

τῆς Παιδείας ἀποτρίβου.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Μέχρι τοῦ 1955 ἐγίνοντο αὐτὰ*

Εξ ὧς ἀποφασίζεις: α) ἄνοιγμα... Μάρτιος... β)...
 γ) δυνάμειμα. Ἀπρίλιος... δ) τρίταγμα. Μαΐου
 ε) κύριωμα. Οκτωβρίου, καὶ ε). ε.ο.ρ.α. Ὀκτω-
 βρίου. Ἰούλιος καὶ ἔξω ἀνοιγμα καὶ ε.ο.ρ.α. Ὀκτωβρίου.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Αἰπανθήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Ἰὼ το' ἡρωικὸν γένος, ἡρώδης καὶ ἄλλοι
 δὲς ἄλλα διαγῆς τὰς τὰς.

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαιυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Siv. fivetae cyprinae 618.

4) Πόσα όργώματα γίνονται διά κάθε είδος καλλιέργειας (σίτου, κριθής, άραβοσίτου, ψυχανθών, κηπευτικών ειδών κλπ.) και κατά ποίαν έποχήν; *2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.*

5) Ποία έργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Χρησιμοποιεῖται*

20. σπαρτοβάκι... και... η... ελαργιλή... μηχανή,

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἡ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *τά. ἐξοργισμένα. τοῦ.*

*ἀρότρον. καθαρίζονται. μέ. τήν. ἄ. ἑξαεῖρα. γ.
ἢ. ἀρσάει. ἔλαι. αἰχμηρὸς. ἐργαζέο. ἐν. ἐ. φ. η. κυ.
μένον. εἰ. τὸ. ἀσπίθια. ἄκροι. τοῦ. καμνο. πε. κισῶ. γ*

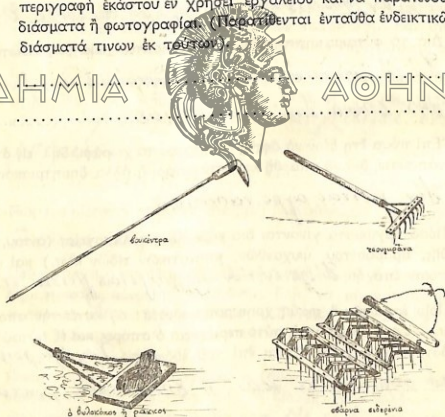
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφίου (σβάρνισμα, διβόλισμα); *ἰίνεται. ἢ. σαρπίδω. τοῦ. χωραφίου.*

μέ. τὸ. βάρνισμα.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει, ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

ἡ φρικτωμένη αὐτὴ μέλαν ἢ ἀνυψομένη
τρεπταί.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Ἡ ἀρρενα τέκνα τοῦ γεωργ. οὐδὲν τῶν 14
? εἰς τὴν.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

Ἡ σπορὰ ἐκαλλιεργεῖται μακροχρόνως
εἰς ἀμμοκονοφόρα χωράφια μαζομένη καὶ ἀμύζκα

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Ἡ καλλιέργειά τῶν τοιαύτων εἶδων.....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

Ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων γίνεται εἰς αὐλάκια.

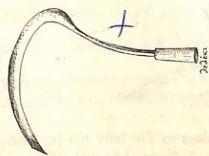
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

ἔθερίζοντο με δρεπάνια καὶ λεζάναι

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ἢ βλ. παραδείγματα βλ. ὀδοντωτά δρεπάνια καὶ τὰ αὐτοῦ παρατίθεται μετὰ λεζάναι

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). μετὰ κόσσα

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

ὀδοντωτή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ἢ χειρολαβή του ἦτο κατασκευασμένη ἐκ κυλινδρικοῦ ξύλου καὶ εἶχε ῥαχὴν ἐν τῇ σούρῳ

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *ἑξ ἰδιωτοῦ τεχνίται... ἐναμαρτίζοντες*

καὶ κτείνοντες.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ο.χ.τ.*.....

.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἄρ. 20. - ἕως 25. ἑκατοστῶν τοῦ*

μέτρου.....

2) Οἱ σταχυεὺς ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).....

καὶ μετὰ.....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *οἱ θερισταὶ ἐναπεσόντες τὰ δρεπάνια καὶ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ τὰ παραλαμβάνοντες ἀπὸ μακροτέρου καὶ τὰ ἔδωκαν μετὰ δεματικά.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρός) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *ἔδωκεν ὁ θεὸς καὶ ἔδωκεν ἑξ ἑαυτοῦ ἄνθρωπος ἕως ἐρεῖς χερσὶν ἐκείνου θερίσας ἐπολαθίσαντα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χωρίου. Μετὰ ἐρεῖς ἕως ἐκείνου χωρίου ὁ μακροτέρως ἔκανε δεμάτια. Μετὰ ἐκείνου χωρίου διεκδύοντο*

.....

Ποιοι θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Υπήρχον (ή υπάρχουν)
θερισται, οι οποίοι ήρχοντο ως επαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; Ἐσθλῶν ἀνδρῶν
καὶ γυναικῶν ἐσθλῶν μόλις

.....

.....

.....

2. παραμάρτυς. ἐκ τῶν μαρτυρῶν καὶ
μαρτυροῦντων. οἱ τρεῖς ἡρώδης
οὐ δέκονται. οὐκ. παραμάρτυς.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὁ θερισμός ἀρχίζει μετὰ προίμην. Δε γέραν
ἢ ζεζάρεται.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἐτραγουδοῦσαν...

Διὰ τὰς τραγούδιας εἰς μνηστῆρας εἰσὺσαντες
μετὰ μέτρα γορτυμένην.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ εἰς τὸ χωράφι
τεμάχια τοῦ ἀγροῦ ἀγύονται ἐξ ἧτος βεβαιῶς καὶ
ἐπὶ τοῖς μετὰ τὸν ἀγρόν. τὰς ὁποίας ἐμαζεύρομεν
ἐξ τοῦ ἀγροῦ, ἐκάμνον. τὰς βεβαιῶν. τὰς καὶ
ἐξ ἧτος. τὰς ἐκ τῆς τοῦ ἀγροῦ. πρὸς τὴν
καὶ μαγνέτραν.....

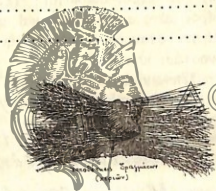
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Τὸ δέσιμον τῶν σταχῶν
ἐγένετο ἐν χρόνῳ μετὰ τὸν θερισμόν.

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. Τ.ο.ε. 6. τ.ο.

καὶ. ἔδενε. ὁ. μεταξὺ. δακτύλου. μὲ. δερμάτιον.
ἀπὸ. καλαμῆς. ἀρκευματωῶν. αἰ. χ. μ. π. ν.
ἐν. τῷ. ἐν. τοῖς. μ. π. ν. αἰ. χ. μ. π. ν. κ. ο. ρ.
διὰ. τὸ. ἐξ. ἑαυτοῦ. δ. ἐ. μ. ο. ν. τ. α. ν. δ. ἐ. μ. α. τ. ο. ν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΙΟΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; Τ.ο. .
ἐξ. ἑαυτοῦ. μετὰ. τὸν. θερισμόν. διὰ. νὰ. μὴ. τρεῖ. β. α. ν.
ὄν. ἐκ. ἐν. τῷ. α. ν. . 3. ο. - 3. 5. δ. ἐ. μ. α. τ. ο. ν. κ. α. τ. α. ἔ. κ. α. ν.
α. ν. ο. ν. . . κα. τ. α. ὁ. μ. ε. ν. α. . . τ. ο. ν. ἔ. ν. α. τ. ο. ν. . .
ἐ. κ. α. ν. ο. ν. . . τ. ο. ν. ἔ. ν. α. τ. ο. ν. . . ἐ. κ. α. ν. ο. ν. . . τ. ο. ν. ἔ. ν. α. τ. ο. ν. . .

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Η. Καλλιέργεια... εἴδος... πατάτας... ἐρίνικο. ἑνὸς τοῦ 1920 καὶ βανελί τε καὶ τοῦ δὲ φύτευμα... αὐτοῦ... φινύλια καὶ τὸν... μινῆα... κλαύριον.....*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. *Τὴν χειρότερον ἐρίνικο διὰ τῆς τρύφας μοναχ. ἐνὸς... μετὰ πολεμικῶν... φινύλια καὶ διὰ... τὸν... βιδύριον... ἄροτρον.....*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνήθιζέτο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τοὺς χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Καὶ τοῦ 1950. διέτρεφον τὰ ἱππία μὲ ἄχυρα καὶ σανόν. ἐκ ξηρῶν χόρτων. ἦν ὁ τόπος καὶ ἐκτείνοντο ὡραεὶς ἔδω καὶ δ. βανελί. ἢ βίκου, κριθῶν καὶ μοιρίτζιου, καλλιέργησέν μιν α. ἔπος. καὶ δ. βίττω.....*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Τὸν τοῦ 1950 μὲ καββα.....*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιούντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σὶς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ ἀλώνι... ἀνέκει... ἐξ... ἑξ. ας... τὰς... οἰκογ. ἐ...
... νείας... τοῦ... χωρίου...

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἀρχεται*
20. Ιουνίου καὶ λήγει 15. Ιουλίου

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Τὸ ἀλώνι... ἑξ. ας... χω-*

ματάλωνο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). *Ἐγίνετο... μακροῦ... καθαρισμοῦ... ἐκ...*

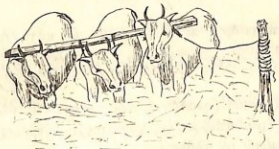
*τιῶν... ἀφ' ἡχορῶν... πρὸς... ἐκ...
... τοῦ... ἀγωνισμοῦ*

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ὁρίζε... ἡ... ἡμέ-*

ρα... οὐτε... ἡ... ἡμέρα... καθαρισμένη

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

Ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἡμετέριον. ἔργον ἀποφύγειν. ἔτι μὲν καὶ τὴν ἀνάγκην
ἔργου καὶ τὴν ἀποφύγειν ἀπὸ τοῦ ἀποφύγειν περὶ ὧν ἔλεγε. ὅτι
ἀποφύγειν. ἔτι μὲν καὶ τὴν ἀποφύγειν. ἔτι μὲν καὶ τὴν ἀποφύγειν.

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀγυροποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολύσχητο τοποθετείται προς τούτο κατέως εις τὸ μέσοι τοῦ ἁλ-
 νισοῦ ξύλινος στύλος, ὡς δύο μέτρων (κατασόμενος σπληγῆρος,
 στρούλουρας, δαυκανή, βουκανή κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται ἀπὸ τὸ ἑτερον ἀκροῦ τὸν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, ἐν ἑρχονται γύρως, καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

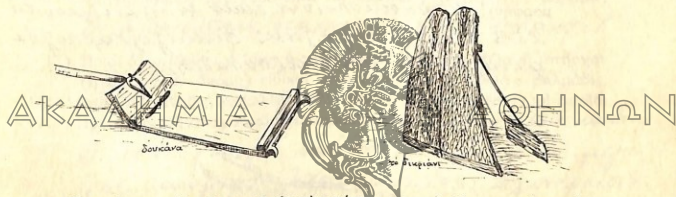
δι' ἀμφοτέρων τῶν τρόπων κατεβύναρον...
 ἀχυροί. Εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀχυρίου ἐμμενέτο καὶ τὸ
 ἔλγος. καὶ οὕτως ὅπου βύνατο τὸ ἐν ἀκροῦ τοῦ
 ἀχυρίου καὶ τὸ ἔσχατον ἐξ τὸν γαμρόν τοῦ ἐνὶ ἐκ
 τῶν τῶν.

- 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) *Τὸ Ἰῶν...*

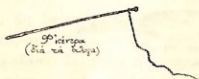
*ἀρχιμὲν. θρηγέρεται ἀπὸ τῆς θρηγέρεως τῶν ἀλωνιστῶν
αὐτῶν τῶν κέντρων διὰ τῆς περιτομῆς τοῦ σκαλίου ἐς
τὸν πλάγιον. ἔκ. βαντεπία. ἐρίκ. ἀντίθετος. φ. οὐδέ τιν
ἰσχυρὰ καὶ θρηγέρεται ἀπὸ τῶν κέντρων πρὸς τὴν θρηγέρεαν
διὰ τῆς περιτομῆς τοῦ σκαλίου.*

- γ) Πού ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάν, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) Ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Μέχρι τοῦ 1953. τὸ ἀλωνιστὴν ἔμα. ἐρίκ. καὶ διὰ τῶν θ. φ. κ. τ. ε. α. τ. μ. α. ε. τ. καὶ διὰ εἰδικῶν. διὰ κέντρων. Σκαλίου. ἐργασίον. μαζομένον. ἰσχυρὰ. κ. ἄ. τ. ο. καὶ τὸ κεντρίον κυρτῶν. εἰς τὴν. καὶ κινητή. ἔξ. ἐλαστικά. ἔξ. φέρει καὶ τὸν. αὐτῶν. αἰχμηρῶν. ἐκ. καὶ τὸν. ἔξ. ἐλαστικῶν. τῶν.*

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Ἐκατόν. κρη. μα. σταχύν. ἐξήκοντα. ἐκ. ἄνω. καὶ ἡ ἡμέρην. ἐν ἡμέρην. ἐκ. ἐκατόν. εἴρη. καὶ δύο. ἐκ. ἡμέρην. 845.....*

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

οἱ ἀλωνισθέντες. σταχύν. ἐξήκοντα. ἡ λαμνί. 1

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τορπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδιά ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν *κατὰ μισθόν*

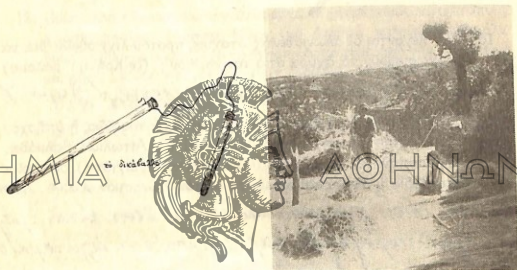
*οἱ... ἰδιοὶ... γεωργοὶ... καὶ ἐλάττω. ἄται. εἶχαν... μετὰ-
την... βοσκῆς... ἐκρῆνται... ἐκρῆνται... ἐκρῆνται...
κατάκοι... ἐκρῆνται... ἐκρῆνται.....*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρήσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ὅταν... ἐκρῆνται.....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.).. *κόπανον. ἐργασίαν. π.χ. φάσ. ρεβ. κλπ.*
διὰ τὰ ὅτι ἐργασίαν. τὸς. φακῆς. καὶ. ρεβιθίων.

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; *ἐργ. π.χ. φάσ. ρεβ. κλπ. π.χ. φάσ. ρεβ. κλπ.*
τὸς. φακῆς. καὶ. ρεβιθίων. διὰ τὰ ὅτι ἐργασίαν. τὸς. φακῆς. καὶ. ρεβιθίων.
μαζοῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

Περὶ τὸν τρόπον τοῦτον χωρίζομεν τὸν καρπὸν ἀπὸ τοῦ στελέχους,
 παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) Στ. μάχα-
νιωμα. ἔρπεντο ἐπὶ κερὰν ἐχμυρίων. ἔνομαζόντο
5-6... ἑστρέφοντα πτερὰ κέρας...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπᾶνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; *Ἐξαφρονδοῦσαν.*

ἐνδοξα. τραχὺν δὲ... εἰς τὴν... Χαλκίδα
δὲν... παντρεῖται δὲν... παῖρνεις τὰρ...
ἀνδρα... καὶ... 2.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρήσις ἀγωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρωμηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Co. 1453, Athens*

out of 15. 10 marks.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ· λειῶμα, ἐν Κρήτῃ· μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται

τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίκνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Οἱ ἀρχαῖοι ἐμενοῦ... ἐπαχέες.*

[illegible]

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔξιμον τοῦτο. *Φ. εὐχρηστικὸν ἵνα-*
νοῦς... αὐτοῦ... εἰ. κ.ε. εὐχρηστικὸν. εὐχρηστικὸς. 5-6. μετὰ.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Σά. γ. ἰ. χ. κ. ὁ. μ. α. ἔ. φ. ἰ. ν. ε. ο.*
μ. ἔ. σά. (καρποζοῖ.) *Χ. ἔ. ν. ἔ. ὁ. ο. β. κ. ἰ. μ. α. ρ. ο. σ. α. σ. ὁ.*
κα. κ. ὁ. ὁ. ο. ο......

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾷ (ἀνεμίζει) ἄνδρος, γυναῖκα εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
 Ἐλίκνυτον ἀνδρες καὶ γυναῖκες
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
 λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
 ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
 τυλούς ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνετα δευτέρον ἀλώ-
 νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
 τὰ χονδρά τεμάχια, τὰ ὅσπερ δὲν φασέβανεν ὁ
 ἐνέμενος καὶ ἐμέμενος μετὰ τοῦ καρποῦ ἐλκνυτον
 κόντυλοι καὶ ἐκκομίζοντο μετὰ τοῦ ἀερίμου
 ἀποφλοιόμεν. μετὰ τὸ ἀλῶνισμα ἐλκ. ἔχον μετὰ τοῦ ἀλῶνισμα
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξὺς τῶν ζῶων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

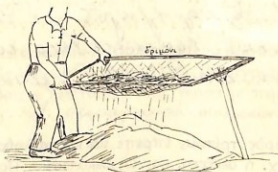
ηθίζεται τούτο. Δεν έγινε δευτεροεξάνισμα. Δ.Ε.

ρη. γεγραμμένον. ἀπὸ τοῦ β. οὐκ ἐκτελέσσεται. ἔ
 κ. διὰ τοῦτο. οὐκ ἔστιν. ἐκτελέσσεται. οὐκ
 ἐκτελέσσεται. οὐκ ἔστιν. ἐκτελέσσεται. οὐκ

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *Α.Ε.*

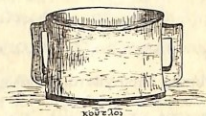
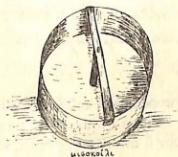
20. Συμπληρώστε την φράση, επισημαίνοντας ως ο κέρτος
ακριβή τον.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

εἰς τὸ ἐχθρὸν ἐδίδον· εἰς τὰ βαρύνεσθαι αὐτὸν.
 εἰς τὸν δειματίζεσθαι. Ἐπείτα, ταφάρι· ἢ κούρην
 ἑλπίες ἀπορρίπτει· δειματίζεσθαι.....

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυναικείο,

δὲ τὸ ἀγωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραυέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) *Katechizomai* 5. 70. 89. 111. 126. 155. 175..

варъ ѿ: а). зѣ. папабѣзимо. в). зѣ. афроризимо.
зимо. г). зѣ. бѣбурѣзимо. ѿ. хазимѣзимо....

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας). *H. παραφυγή. ἀναβλ. ἀποδυνάμεικο*

εξ. τῶν ἀμεταίρετων.....

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

λέγεται... φανός... ἀφανός...

β'. 1) Ποιοί ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

ταῖς... παιδίαι... εἰς... ἀναπνέοντες...
μαί... τῶν... ἀναπνέοντες... ἀναπνέοντες...

2) Ποῖος ἢ ποιοί συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναί, ἀπὸ ποίου μέρους;... ἀναπνέοντες...

ταῖς... ξύλοι... εἰς... ἀναπνέοντες...
μαί... τῶν... ἀναπνέοντες... ἀναπνέοντες...

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ἀναπνέοντες... εἰς... ἀναπνέοντες...
ταῖς... ἀναπνέοντες... ἀναπνέοντες...
μαί... τῶν... ἀναπνέοντες... ἀναπνέοντες...

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορτασμάτα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα... ἀναπνέοντες...

ἀναπνέοντες... εἰς... ἀναπνέοντες...
μαί... τῶν... ἀναπνέοντες... ἀναπνέοντες...

ἀναπνέοντες... εἰς... ἀναπνέοντες...
μαί... τῶν... ἀναπνέοντες... ἀναπνέοντες...

ἀναπνέοντες... εἰς... ἀναπνέοντες...
μαί... τῶν... ἀναπνέοντες... ἀναπνέοντες...

ἀναπνέοντες... εἰς... ἀναπνέοντες...
μαί... τῶν... ἀναπνέοντες... ἀναπνέοντες...

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

ἀναπνέοντες... εἰς... ἀναπνέοντες...
μαί... τῶν... ἀναπνέοντες... ἀναπνέοντες...
1940... ἀναπνέοντες... ἀναπνέοντες...
μαί... τῶν... ἀναπνέοντες... ἀναπνέοντες...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ